

A 90 éves dr. Bondor Antal köszöntése

Csak születési dátuma emlékeztet bennünket arra, hogy dr. hc. dr. Bondor Antal Bedő-díjas, vasdiplomás erdőmérnök, az OEE Tiszteletbeli Tagja, szeretett Tóni bátyánk, immár 90 éves. Olthatatlan szakmáseretete, sokoldalú aktív tevékenysége, kedves, közvetlen, de tiszteletet parancsoló egyénisége, élettapasztalatokkal gazdagított szellemi nagysága és fizikai frissessége alapján egészen más korkategóriába tartozónak érezzük őt mindannyian: követői, munkatársai, tanítványai, barátai és tisztelői, akik most 90. születésnapján köszöntjük őszinte nagyrabecsüléssel, tiszteletteljes szeretettel.

Dr. Bondor Antal és felesége

Több mint öt évtizedes gyakorlati, tudományos és oktatói munkájának nagy része egybeesett az erdészeti és faipari ágazat szakmai, anyagi és erkölcsi megerősödésével. Mindig ösztönözte és vezetőként biztosította munkatársai szakmai fejlődését, példamutató és humánus magatartásával pedig hozzájárult egy magas színvonalú, családi munkatársi közösség kialakulásához.

Figyelemmel kísérte, egyengette és tanácsokkal segítette a fiatal szakemberek munkáját, jobbító szándékú kritikai megjegyzéseit mindig visszafogottan és kulturáltan, mély erkölcsi tartalommal fogalmazta meg.

Az életben két dolgot tartott fontosnak: *a családot és a hivatást*. Életútján a rá jellemző erények közé tartoztak: *alapos, magas szintű elméleti és gyakorlati szakismeret, kíváncsi és lényeglátó képesség, vezetői rátermettség, határozottság, ugyanakkor humánus, emberközpontú gondolkodás*.

Egy Bondor Antaléhoz hasonló gazdag életpálya pontos bemutatása, értékelő feldolgozása, belőle a jelenre és a jövőre vonatkoztatható következtetések levonása szinte megoldhatatlan feladat. Most is csak az eddigi életpálya fontosabb állomásainak és eredményeinek vázlatos összefoglalására van lehetőség, a teljesség igénye nélkül.

1953-ban és 1954-ben demonstrátor az Erdőmérnöki Kar, Erdőművelés,- vad-, és halgazdaságtani Tanszékén, Sopronban. 1955-ben lépett szolgálatba a Dél-Zalai Állami Erdőgazdaságnál (Nagykanizsa), ahol műszaki vezetőként, erdészeti vezetőként, majd erdőművelési osztályvezetőként dolgozott.

1965-ben az Országos Erdészeti Főigazgatóságra helyezik. Ettől kezdve neve és tevékenysége összefonódott a magyar erdőgazdálkodás fejlesztésével. Vezette a minisztérium fagazdaság-fejlesztési osztályát 1972 és 1974 között, a szervezeti átalakítás során a Fagazdasági Vállalatok Országos Központjának műszaki igazgatója (1975–1978), majd 1979-

től 1983-ig a minisztérium Erdészeti és Faipari Főosztályának vezetője volt.

Az élenjáró európai erdőgazdálkodással egy időben szorgalmazta az erdészeti szaporítóanyag-gazdálkodás szerkezetváltását, új termesztési technológiák kidolgozását. Vezetésével kialakult a nagyüzemi csemetekertek országos hálózata, megkezdődött a burkolt gyökérzetű erdészeti szaporítóanyagok előállítása.

Az erdészeti nemesítés eredményeinek gyakorlati alkalmazása céljából az erdészetben is bevezette a fajtaminősítési eljárást. Mint az Erdészeti Fajtaminősítő Szakbizottság elnöke, 15 éven keresztül dolgozott az új klónok, hibridek, fajták elismerettségéért és a gyakorlatban történő mielőbbi elterjesztéséért.

Nevéhez fűződik az erdészeti és faipari technikaváltási koncepciójának kidolgozása, vezetésével évről évre nőtt a gépesítés aránya. Meghonosította a legkorszerűbb technológiákat. Gyakorlati munkája közben megvédte *A szelídgesztenye telepítésének lehetőségei Nyugat-Dunántúlon* című műszaki doktori disszertációját.

Az Erdészeti Tudományos Intézet főigazgató-helyettesévé 1983-ban nevezték ki, 1987-től a főigazgatói tiszteletet töltötte be. 1984-ben védte meg *A szelídgesztenye (Castanea sativa Mitt) fatermése és termőhelye* című kandidátusi disszertációját.

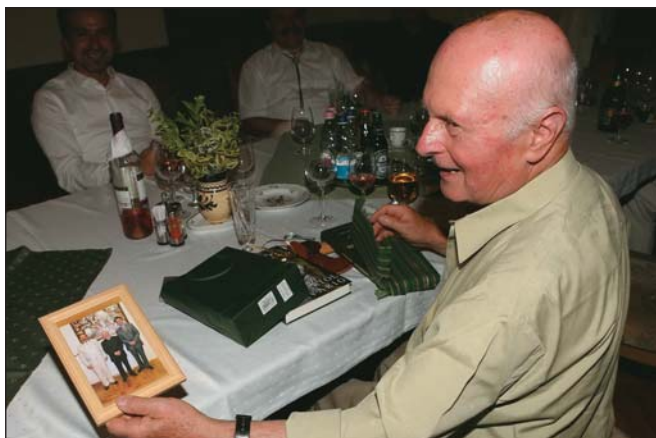
Kutatási területe elsősorban a fatermésztan és az ökológia, ezek összefüggéseinek kérdései. Számos kutatási témacsoport (biomassza-felmérés, az erdő- és vadgazdálkodás összehangolása, a természet-szerű erdőgazdálkodás lehetőségei, stb.) vezetője.

Az Erdészeti és Faipari Egyetem egyetemi tanára 1991-től 2002-ig, 1997-ig tanszékvezető az Erdőművelési Tanszéken, 2003-tól Professor emeritus.

1993-tól a Kiskunsági Erdészeti és Faipari Rt. Igazgatóságának elnöke, 1998-tól az Alföldi Erdőkért Egyesület elnöke. A Magyar Tudományos Akadémia Erdészeti Bizottságának 1972-óta tagja, 12 éven keresztül volt titkára.

Írt 5 szakkönyvet, 20 könyvrészletet, 3 egyetemi jegyzetet és megjelent 80 tanulmánya. Munkáját több elismerés fémjelzi. Birtokosa a Munka Érdemrend bronz és ezüst fokozatának, a Bedő Albert-díjnak, az OEE Tiszteletbeli Tagsági Díszoklevelének, a Pro Silva Hungariae, az „Ember az Erdőkért” kitüntetéseknek és ERTI emlékéremmel is jutalmazták.

Láthatjuk tehát, hogy Bondor Antal több mint egy évtizedes tő mellett eltöltött gyakorlati, és az erdőgazdálkodás fejlesztése érdekében kifejtett csaknem másfél évtizedes ágazati tevékenységét először eredményes tudományszervezési és

Az ünnepelt és egy ERTI történelmi fotó mint ajándék

tudományirányítói munka egészítette ki, majd pedig mindezt egy gazdag és sikeres oktatói-nevelői életpálya tette teljessé.

Szóbeli elmondása szerint ez utóbbi feladat teljesülése vágyként, már akkor megfogalmazódott benne, amikor demonstrátorként a balekság okításába belekóstolt.

Jó érzéke volt és van jelenleg is ahhoz, hogy a körülötte lévők gondolataiban felfedezze mindazt, ami reálisan hasznosítható, sarkallva őket azok megvalósítására. Fegyelmezett, a tények és a számok alapján leszűrhető következtetések híve, aki mindig az embert nézi és helyzetének javítására törekszik.

Nyugodt természetével, őszinte, emberséges, nyílt és közvetlen stílusával ma is megtalálja a tárgyalási hangot a különböző szakmai csoportokkal és képes

Dr. Bondor Antal (középen) az utódaival (balra: dr. Führer Ernő, jobbra: dr. Borovics Attila)

kompromisszumteremtőként is fellépni közöttük.

Sokszínű szakmai tudása és műveltsége finom humorral párosul, szeret anekdotázni, és a társaságában mindig vidámság uralkodik. 90. születésnapján történt személyes köszöntésünkkor, bölcsen, elgondolkodva csak annyit mondott: „Köszönöm a jókívánságokat, de éppen azon lamentálok, hogy amikor benneteket köszöntünk 90 éves korotokban, akkor mit is fogok majd mondani.”

Kedves Professzor úr, kedves Tóni bátyánk, kívánjuk, hogy a Teremtő adjon neked a családnak, mindannyiunk és az erdész társadalom örömeire jó egészséget, töretlen aktivitást, további hasznos és szép éveket.

Dr. Führer Ernő, nyugalmazott ERTI főigazgató
Dr. Borovics Attila főigazgató, SOE-ERTI

Szedd magad a májusfát!

Egy rendhagyó kezdeményezés margójára

A NYÍRERDŐ Zrt. Nyíregyházi Erdészete idén szokatlan kezdeményezéssel hívta fel magára a figyelmet. Április 30-án „Szedd magad a májusfát!” elnevezéssel lehetőséget biztosítottunk a nyíregyházi Sóstói-erdőben, hogy lelkes civilek – fiatal legények és korosodó családapák – egy-egy nyírfát kivágjanak, és azt májusfaállítás céljából magukkal vigyék.

A program életre hívásával egyrészt az volt a célunk, hogy megelőzzük az illegális fakitermelést, ami nem óriási méretű, de némely településekhez közeli nemesnyár erdőösítésünk gyakran látta kárát. Az esemény azonban ennél jóval többet hordozott magában.

Egy jól sikerült Facebook-bejegyzés nyomán a hír hamar szárnyra kelt. Aki elolvasta a felhívás részleteit, azt is megtudhatta, hogy itt egy erdészeti beavatkozás, ún.: befejezett ápolás történik majd.

A nyírfák kivágásával nem azok elpusztítása lesz a cél, hanem az erdőrézlet főfafájának, a kocsányos tölgynek a megsegítése. Olvashatott elegyarányról, őshonos fákról, erdőfelújításról, erdészetről – közérthetően, közvetlenül. És mivel a helyi média is felfigyelt a kezdeményezésre, a környék rádió- és tévé-műsoraiban is hallhatta, láthatta mindent. Április közepétől a virtuális térben a megosztásoknak köszönhetően több mint 216 000 felhasználóhoz jutottunk el a közösségi médiában, és 1600 megosztás mellett mintegy 500 emberből váltottunk ki pozitív reakciót!

A fentiek tükrében mi is izgatottan vártuk a nagy napot, főleg azért, hogy lesz-e elég kivágandó fa? Azokat ugyanis előzetesen kijelöltük, vigyázva az elegyarányra, és természetesen arra, hogy a későbbiekben is maradjon elég nyírfa az erdőrézletben. Kéziszerszámokat és vé-

dőfelszerelést erdészetünk biztosított, láncfűrész nem engedtünk használni. És ha már ilyen nagy hangsúlyt fektettünk a hagyományörzésre, kihirdettük, hogy a népviseletben érkezők a nyírfá mellé ajándékot is kapnak.

A továbbiakban beszéljenek a számok: a rendezvényen összesen mintegy 200 fa talált gazdára! A legfiatalabb favágó ötéves volt, a legidősebb 50, aki feleségét lepte meg a fával.

Jellemzően baráti társaságok érkeztek, hiszen a 4–6 méter magas fákhöz elkelt a segítség, így mintegy 600 ember fordult meg nálunk. Jöttek kisteherautóval, utánfutóval, családi egyterűvel, de volt, aki kerékpárján tolta el az 5 méteres fáját.

Nyíregyháza 60 kilométer sugarú vonzáskörzetéből érkeztek hozzánk, de volt fa, ami Karcagra (115 kilométer) került! A legények 90%-a felhívásunk hatására döntött úgy, hogy idén ápolja ezt a nemes hagyományt, de voltak olyanok, akik saját bevallásuk szerint eddig „más úton” szereztek be az alapanyagot, ám idén vállalták a nagyobb táv megtételét, csak hogy legális forrásból juthassanak a fájukhoz.

A program lebonyolítása erdészetünk 5 dolgozójának egy délutánját vette igénybe, illetve az anyag- és eszközigény kimerült 10 kézifűrészben és 5 karosolóban. Ekkora energiabefektetéssel 216 000 emberhez virtuálisan és 600 legényhez személyesen tudtuk eljuttatni az üzenetet, hogy a felelős és tervezett erdőgazdálkodás milyen összetett és kihívásokkal teli feladat.

S hogy az erdei munka bár szép, de nehéz, és hogy az elegyes tölgyes erdő az alföldi erdők egy ékköve. Kiderült, hogy minden ellenkező híresztelés ellenére az erdészek is tudnak pozitívan kommunikálni – és nemcsak a fák, hanem a májusfák nyelvén is.

Szokolovszki Géza igazgatóhelyettes
NYÍRERDŐ Zrt. Nyíregyházi Erdészet

